

ФІЛОСОФІЯ

СИЛАБУС

Шифр і назва спеціальності	122 – Комп'ютерні науки	Інститут / факультет	Комп'ютерних наук та інформаційних технологій
Назва програми	Комп'ютерні науки та інтелектуальні системи	Кафедра	Програмної інженерії та інтелектуальних технологій управління
Тип програми	Освітньо-професійна	Мова навчання	Українська, англійська

Викладач

Городиська Ольга Миколаївна, olha.horodyska@khpі.edu.ua

Кандидат філософських наук, доцент, доцент кафедри філософії (НТУ «ХПІ»). Досвід роботи – 22 роки. Автор понад 60 наукових, науково-популярних та навчально-методичних праць. Провідний лектор з дисциплін: «Філософія» (українською/ англійською мовами), «Філософсько-антропологічний дискурс сучасності» (українською/ англійською мовами)

Загальна інформація про курс

Анотація	Дисципліна передбачає напрацювання студентами знань про систему філософських знань, які виступають методологічними засобами для аналізу природних, технічних і гуманітарних теоретичних та практичних проблем, навичок обґрунтовувати свою світоглядну та громадську позицію та самостійно аналізувати факти, явища та процеси в системі „людина-світ”; формування у майбутніх спеціалістів високих моральних якостей та навичок поведінки, які засновуються на загальнолюдських цінностях, самосвідомості і почутті відповідальності за майбутнє України, а також ознайомлення із сутністю, закономірностями і тенденціями розвитку сучасної цивілізації.
Цілі курсу	Формування у студентів поглиблених світоглядних та теоретичних знань з філософії, розвиток абстрактного та критичного мислення, оволодіння науково-філософським категоріальним апаратом, а також розвиток навичок аналізу та оцінювання людської діяльності та подій навколишнього світу
Формат	Лекції, практичні заняття, консультації. Підсумковий контроль - іспит
Семестр	8

Обсяг (кредити) / Тип курсу
(обов'язковий / вибіркового)

3 / Обов'язковий

Лекції (години)

10

Практичні заняття (години)

10

Самостійна робота (години)

70

Програмні компетентності

ЗК10. Здатність бути критичним і самокритичним
ЗК13. Здатність діяти на основі етичних міркувань
ЗК15. Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та

закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя.

Результати навчання	Методи викладання та навчання	Форми оцінювання (поточне оцінювання CAS, підсумкове оцінювання FAS)
<p>ПР1. Застосовувати знання основних форм і законів абстрактно-логічного мислення, основ методології наукового пізнання, форм і методів вилучення, аналізу, обробки та синтезу інформації в предметній області комп'ютерних наук</p>	<p>Лекції з презентаціями, дискусії, практичні заняття (семінари, практикуми), виконання індивідуальної роботи (реферат, есе, участь у конференціях та спеціалізованих семінарах, робота з оригінальними роботами з філософії).</p>	<p>Оцінювання знань на семінарських заняттях (CAS), оцінювання контрольних робіт, тестів (CAS), перевірка лекційного конспекту (CAS), оцінювання індивідуального завдання (CAS), іспит (FAS)</p>
<p>ПР21. Застосовувати принципи моральних, культурних, наукових цінностей та примножувати досягнення суспільства, використовувати різні види та форми рухової активності для ведення здорового способу життя та професійної діяльності у сфері інформаційних технологій.</p>	<p>Лекції з презентаціями, дискусії, практичні заняття (семінари, практикуми), виконання індивідуальної роботи (реферат, есе, участь у конференціях та спеціалізованих семінарах, робота з оригінальними роботами з філософії).</p>	<p>Оцінювання знань на семінарських заняттях (CAS), оцінювання контрольних робіт, тестів (CAS), перевірка лекційного конспекту (CAS), оцінювання індивідуального завдання (CAS), іспит (FAS)</p>

СИСТЕМА ОЦІНЮВАННЯ

Розподіл балів для оцінювання успішності аспіранта	Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою	Нарахування балів	100% підсумкове оцінювання у вигляді іспиту (40%) та поточного оцінювання (60%).
	90-100	A	відмінно		
	82-89	B	добре		
	74-81	C			
	64-73	D	задовільно		
	60-63	E			
	35-59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання		
	0-34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни		

Політика курсу	<p>Студенти зобов'язані відвідувати заняття згідно розкладу та дотримуватися етики поведінки. У разі відсутності студентам необхідно буде виконати всі завдання, щоб компенсувати пропущені заняття. Участь у практичних заняттях вимагає попередньої підготовки та завчасного опрацювання всіх необхідних матеріалів для продуктивних дискусій під час заняття. Письмові завдання повинні бути подані до встановлених строків.</p>
-----------------------	---

Структура та зміст курсу

Структура та зміст курсу			
Лекція 1	Особливості філософського знання та проблема його виникнення. Основні ідеї античної філософії.	Практичне заняття 1	Особливості філософського знання та проблема його виникнення. Основні ідеї античної філософії.
Лекція 2	Подальший розвиток філософії за доби Середньовіччя та Відродження.	Практичне заняття 2	Подальший розвиток філософії за доби Середньовіччя та Відродження.
Лекція 3	Модерна західноєвропейська та вітчизняна філософська думка. Класична німецька філософія.	Практичне заняття 3	Модерна західноєвропейська та вітчизняна філософська думка. Класична німецька філософія.
Лекція 4	Трансформація знань про світ, людину та пізнання у некласичній філософії XIX – поч. XX ст.	Практичне заняття 4	Трансформація знань про світ, людину та пізнання у некласичній філософії XIX – поч. XX ст.
Лекція 5	Сучасний західноєвропейський та український філософський дискурси.	Практичне заняття 5	Сучасний західноєвропейський та український філософський дискурси.
Самостійна робота			
Число як начало у філософії Піфагора			
Ідеї фізиків-плюралістів – дискретність буття у Емпедокла та Анаксагора			
Неоплатонізм як початок середньовічної філософії			
Арабська середньовічна філософська думка та її вплив на філософію та науку Європи.			
Зародження емпіричного пізнання у вченнях Роберта Гросетеста та Роджера Бекона			
Природознавчі досягнення в епоху Відродження.			
Особливості механістичної методології в гуманітарних та природничих науках у французькому матеріалізмі. Вчення про природу. Теорія пізнання. Атеїзм			
Філософські погляди Фіхте та Шеллінга.			
Антропологічний матеріалізм Л. Фейєрбаха. Теорія пізнання, критика ідеалізму і релігії, етичне вчення, релігія любові як основа спілкування.			
Розвиток філософії марксизму.			
Емпіріокритицизм Е. Маха та Р. Авенаріуса.			
Еволюція фрейдизму. Філософія франкфуртської школи.			
Проблема знання і мови в філософії XX сторіччя. Лінгвістичний поворот у філософії.			
Особливості постпозитивістської методології. Сутність філософії прагматизму.			
Становлення концепції постіндустріалізму та ідея інформаційного суспільства (Д. Белл, Р. Арон, ін.).			

Література

Обов'язкова

1. Вступ до філософії : навч.-метод. посіб. / Владленова І.В.; Годзь Н.Б.; Городиська О.М. та ін.; за ред. Городиської О.М.; Дольської О.О. Х. : НТУ «ХПІ», 2018.
2. Філософія: навч.посіб. / О.М. Бардін, В.В. Булавина, Н.Б. Годзь та ін.; за ред. О.М. Бардіна, М.П. Требіна. Харків: НТУ «ХПІ», 2012.
3. Дольська О. О. Філософія сучасного суспільства: навч.-метод. Посібник. Харків : НТУ «ХПІ», 2012.
4. Городиська О.М., Дольська О.О., Мелякова Ю.В. Проблема людини у вимірах філософського аналізу: текст лекції. Х.: НТУ «ХПІ», 2008.
5. Філософія: терміни і поняття: Навчальний енциклопедичний словник / Під ред. В.Л. Петрушенка. Львів: Новий світ – 2000, 2020.
6. Філософія. Природа, проблематика, класичні розділи: навч. посібник / В.П. Андрущенко та ін.; НПУ. Київ: Каравела, 2015.
7. Історія філософії: проблема людини та її меж. Вступ до філософської антропології як метаантропології: навч. посібник зі словником. 4-е вид. перероб. та доп. К.: КНТ, 2016.
8. Філософія: хрестоматія (від витоків до сьогодення): навч. посібник / КНУ; уклад. Л.В. Губерський та ін. 2-ге вид., стер. Київ: Знання, 2012.
9. Філософія: навч. посібник / К.В. Кислюк. 3-тє вид., випр. Київ: Кондор, 2016.
10. Філософія: підручник / В.Л. Петрушенко. 5-те вид., стер. Львів: «Новий світ-2000». 2019.
11. Філософія: підручник / Л.В. Губерський та ін.; ред. В.Л. Губерський. Харків: Фоліо, 2013.
12. Філософія: підручник / О.Г. Данильян, О.П. Дзьобань; НЮУ ім. Ярослава Мудрого. 2-ге вид., перероб і доп. Харків: Право, 2019.

Додаткова

1. Дольська О. О., Годзь Н.Б., Городиська О.М., Дишкант Т.М., Тагліна Ю.С. Багатовимірність людини та культури у сучасних філософських ландшафтах. Монографія. Харків, 2021.
2. Гринів О. Історія філософії. Курс лекцій для аспірантів. Львів, 2015.
3. Волинка Г.І., Гусев В.І., Мозгова Н.Г., Огородник І.В., Федів Ю.О. Історія філософії в її зв'язку з освітою. Київ, 2006.
4. Татаркевич В. Історія філософії. Львів, 1999. Т. 1: Антична і середньовічна філософія.
5. Чижевський Д. Нариси історії філософії на Україні. К., 1991.
6. Габермас Ю. Філософський дискурс сучасності. К.: Український філософський фонд, 1998.
7. Гайдеггер М. Буття в околі речей // Возняк Т. Тексти та переклади. Х.: Фоліо, 1998. С. 332–345. <http://www.ji.lviv.ua/ji-library/Vozniak/text-i-perekl/kn3-heid2.htm>
8. Левінас Е. Права людини і добра воля. Київ: «Дух і Літера» Нац. ун-т «Києво-Могилянська академія», 1997.
9. Маркузе Г. Одновимірна людина. Дослідження ідеології розвинутого індустріального суспільства (глави з книги) // Сучасна зарубіжна соціальна філософія: Хрестоматія. – Київ, 1996. С. 87-134. <https://vpered.wordpress.com/2010/09/16/marcuse-one-dimensional-man/>
10. Ніцше Ф. По той бік добра і зла. Генеалогія моралі / Пер з нім. – Львів, 2002.
11. Ортега-і-Гасет Х. Бунт мас // Ортега-і-Гасет Х. «Вибрані твори». К., 1994. С. 15-139.
12. Сартр Ж.-П. Буття і ніщо: нарис феноменологічної онтології. К., 2001.
13. Фройд З. Вступ до психоаналізу / Пер. з нім. Київ, 1998.
14. Фромм Е. Мати чи бути? / Пер. з нім. Київ, 2010.
15. Фуко М. Наглядати й карати / Пер. з фр. К., 1998.
16. Фуко М. Історія сексуальності. Т.1. Жага пізнання / Пер. з фр. Харків, 1997.
17. Шелер М. Сутність моральної особистості / Пер. з нім. // Сучасна зарубіжна філософія. Течії та напрями. Хрестоматія. К., 1996. С. 9-30.

Норми академічної етики

Студент повинен дотримуватися «Кодексу етики академічних взаємовідносин та доброчесності НТУ «ХПІ»: виявляти дисциплінованість, вихованість, доброзичливість, чесність, відповідальність

Силабус за змістом повністю відповідає робочій програмі курсу.